

SLOTTET SOM BRANN!

Drama i en akt
(och åtta scener)

© Matts Göransson
Grevgatan 65
114 59 STOCKHOLM
Tfn 070-625 89 98

Erik är drygt tjugo år gammal och bor med sina föräldrar sedan många år nära slottet på somrarna. Han har gått första året på en fotoskola, efter gymnasiet. Han är normalbyggd, men med (omedvetet) tråkigt yttre.

Julia är fotomodell-vacker och jämnårig med Erik. Hon läser till läkare och är dotterdotter till

Gustav som äger slottet och bor där ensam. Han är i åttioårsåldern, och har alltid varit ekonomiskt oberoende. Han är vital, men med svaga ben, som gör att han ofta använder rullstol. Han har fotograferat i hela sitt liv, utan att vilja sälja eller ställa ut sina bilder. Han arbetar ofta i sitt proffsiga mörkrum i slottets bottenvåning.

En figur, med kvinnokropp (Julia), vitklädd, med vitsminkat ansikte, påminnande om en mumie.

Introduktion: Ända sedan Erik var barn, har han kallat den lilla herrgården för Slottet. Det är beläget på en mindre ö nära storstaden. Mycket ofta har han strövat omkring med sin kamera på Slottets mark och fotograferat. Han är särskilt förtjust i den förfallna trädgården, med bland annat beväxta pelarkolonner och torrlagda små dammar. Han har aldrig tidigare sett någon bo i Slottet.

Denna kväll, när han känner brandlukt, och tror byggnaden fattat eld, träffar han dels Julia, och senare Gustav. Julias mamma vill Gustav inte veta av, bland annat för att hon spekulerar i att stycka och sälja Slottets mark efter Gustavs död. Däremot har han starka band till sin dotterdotter Julia... Erik får bra kontakt med Gustav, mycket tack vare att Gustav har fotograferat i många år. Erik förstår så småningom orsaken till brandlukten. Dessutom får han upp ögonen för Julia...

SCEN 1

(Det är en mycket varm högsommarekväll med växlande molnighet. Klockan är nio. Erik känner brandlukt. Han fruktar det värsta och springer mot slottet. Han har en småbildskamera i rem över axeln, och ett par extra objektiv i fickorna på sin fotoväst. Han springer snabbt uppför grusgången, mellan högvuxna häckar.)

ERIK

(Han skriker.) Nej, nej... Djävlar! Slottet brinner!

(Erik kommer fram till en öppning i häcken och pustar ut när han ser att slottet står kvar. Det ryker lite ur flygelbyggnaden. En öppen tegeltakförsedd gång med valv binder ihop flygeln med slottet. Erik strövar försiktigt närmare. En brandsläckare ligger på gräsmattan, en annan på gången mellan byggnaderna. Dörrarna och fönstren till flygeln är öppna. Ingen människa syns till. Han går nerför den lutande gräsmattan mot den lilla förfallna parken som vetter mot vattnet. Två tomma urnor i järn står på muren framför parken, och ramar in utsikten mot den blänkande vattenytan. Nedanför muren ser Erik de mossbeväxta och delvis lövklädda stensättningarna och kolonnerna, som dekorerat den tidigare vattenflödande trädgården. Han vänder sig om och tar ett par bilder på slottet, går sedan nedför en trappa mellan urnorna i muröppningen, och strövar vant omkring. Erik sätter sig på en låg stenmur i den öde trädgården. Julia smyger fram bakom en kolonn. Erik ser henne inte omedelbart, försjunken som han är i tankar.)

JULIA

Du får inte vara här!

ERIK

(Han upptäcker Julia.) Har du med det att göra? Ingen bor i slottet. Det har jag sett, när jag kommer hit med min kamera. Och tar mina bilder.

JULIA

Hör du inte vad jag säger: Du får inte vara här. Det är privat mark. (Hon ställer sig framför Erik.)

ERIK

Jag vet inte vem som äger slottet. Men det har alltid sett övergivet ut. Och så hoppar du på mig... Jag heter Erik...

JULIA

Jag heter ingenting. Tror du jag är intresserad av ett namn? Ge hit din kamera!

ERIK

Du får gärna titta på den om du vill. (Han ger henne den. Hon siktar runt, vrider på objektivets fokuseringsring.)

JULIA

Hur kan du använda en sådan här gammal skräpkamera: Den är ju inte ens digital.

ERIK

Jag gillar att plåta med film: Filmen har korn. Jag vill att de syns. Det gör de, när jag förstör upp negativen tillräckligt mycket.

JULIA

Har du en film i nu? (Hon börjar försöka öppna kameran, för att förstöra filmen.)

ERIK

Gör inte så. Om du öppnar kameran, förstör du negativen... (Han reser sig upp.) Vet du varför slottet har brunnit?

JULIA

Slottet! Med vilken rätt springer du omkring och tar bilder? Vem har du frågat om lov? (Han försöker ta tillbaka kameran. De vrider den mellan sig, ett klickande hörs från slutaren.)

ERIK

Ingen! Jag har aldrig sett någon som jag kan fråga!

JULIA

Erkänn att du är för lat... eller för feg... för att be om tillstånd. Du känner på dig, att du skulle få ett nej. Om du försökte.

ERIK

Ge hit kameran! Du tar sönder den! Jag har ändå massor av bilder på slottet, i mitt album.

JULIA

Nu är det slut med det! (Hon sliter och drar i kameran, men Erik håller emot. De stannar upp kort och ser varandra rätt i ansiktet.) Och du har ingenting med branden att göra!

ERIK

Vad gör du här? Med vilken rätt säger du till mig, att jag inte får gå omkring och ta bilder, som jag vill?

JULIA

För mig är du bara ett namn på en kille. Som inte har här att göra. Och som jag inte behöver försvara mig mot. (Han får tag om kameran, vrider den ur hennes händer.)

ERIK

(Han granskar kameran, siktar på Julia.) Får jag ta en bild på dig, Julia? Med slottet som bakgrund...

JULIA

Det gör du inte! Jag förbjuder dig! (Hon vänder på sin medaljong.) Hur vet du vad jag heter?

ERIK

Du har en namnbricka runt halsen...

JULIA

Vet du inte att det är en medaljong! Kan du allt om ingenting? Eller ingenting om allting... (Han tar ett par snabba bilder på henne.)

ERIK

Förlåt mig. Om du har samma efternamn som slottets ägare... Då ska jag gå med en gång.

JULIA

Det har jag inte. Men min mamma är dotter till Gustav. Han äger huset och marken... (Hon vänder sig bort.) Nu har du lurat mig att säga för mycket! Du är för nyfiken för att få veta mera... Fotona på mig vill jag inte se. Hör du det! Jag litar på, att du respekterar min vilja.

ERIK

Då kan inte du hindra mig från att vara här.

JULIA

Jag ska se till så att du blir utslängd... Om du inte lämnar mig frivilligt. Vem som helst kan inte tränga sig in på privat mark. Aldrig i livet! Du har inget namn! Förstått! Och försvinn.

ERIK

Så det är din morfar som äger slottet.

JULIA

Det gör han inte! Tro vad du vill! Men vår familj kommer du aldrig att förstå. Har du inte stuckit härifrån om fem minuter, släpper jag ut hunden.

ERIK

Den hunden skulle jag vilja träffa... Murarna och staket runt slottet: de är fulla av hål. Både för hunden... och för mig.

JULIA

Stanna kvar då, så får du se! (Hon försvinner runt en mosklädd kolonn. Erik sjunker ner på en murrest och ser sittande mot glimten av sjön. Efter en stund reser han sig, och går uppför trappan mot gräsmattan utanför slottet.)

SCEN 2

(Erik närmar sig nyfiket, men tvekande den brunna flygelbyggnaden. Han tar upp en brandsläckare. Den är tom. Försiktigt går han in, och ser mängder av svartvita foton på väggarna, gamla, nya, alla i svarta ramar. Taket är sotigt, en öppen spis är murad mitt på långväggen, med en brunnen vedtrave framför, på golvet. Alla fönster är vidöppna, och kastar ljusrektanglar på väggarna. Erik försjunker i tankar när han betraktar bilderna. Några av dem visar vad han tror är Julia i olika åldrar. Gustav kommer omärkligt in i rullstol.)

GUSTAV

Är du från lokaltidningen? Djävulen får ta dem, som aldrig lämnar mig ifred!

ERIK

(Han vänder sig mot Gustav.) Förlåt. Jag ber om ursäkt, för att jag tränger mig på.

GUSTAV

Du är korkad, om du försöker göra en historia av branden. Hela huset är oförsäkrat! Alltså kan jag inte få ut några pengar den vägen. Brandkåren har inte ens varit här. Ta dina bilder, och sedan kan du gå. Jag tänker inte hindra dig.

ERIK

Varifrån kommer alla de här fotona? Många är sanslöst bra: Det måste vara en berömd konstnär som har tagit dem.

GUSTAV

Konstnär... struntprat! Alla tidningsfotografer tror att en konstnär varit framme... när de ser en bild som är bättre än... Än vad de själva kan åstadkomma.

ERIK

Jag jobbar inte på någon tidning. Jag visste inte ens att du bor här på Slottet.

GUSTAV

Slottet... Varför har herrn en kamera med sig då? Är du en privatspanare? Som lägger sig i andras angelägenheter? Utan att någon bett dig om det.

ERIK

Mina föräldrar har en sommarstuga... ett par kilometer härifrån. Jag brukar ha med mig kameran. Jag funderar på att bli fotograf.

GUSTAV

Fotograf: jo jag tackar. Se hur det gått för mig! Exponerad för verkligheten i många herrans år. Och sedan framkallad i ett surt silverbad... Ha! Kopierad därefter och bedömd alltför blek: Det blev ingenting. Ingenting som du eller någon annan begriper.

ERIK

Bilderna är kanonbra! Har du tagit dem? Är det sant? Så många olika motiv... Nya bilder och gamla: En del är tidlösa...

GUSTAV

Du behöver inte ursäkta dig: Jag är van vid intrång. Men jag är desto mer stridbar, när det behövs: Akta dig! Inbilla dig inte att jag är fotograf. Jag hamnade i rullstol... för att jag blev så förbannat trött på att bråka om mitt hus. Så benen bär mig inte längre...

ERIK

Den här bilden på Slottet, när är den tagen?

GUSTAV

Slottet... Ha! Den tog jag när kommunen skulle expropriera min egendom... Har du hört något så svinaktigt: Expropriera min mark... Allt som jag äger. De tänkte ge mig en struntsumma! Politikerna i kommunen bestämde själva, hur mycket de tyckte att jag skulle få. Men det blev inget av med den saken. Då var jag alltför stark för dem.

ERIK

Slottet verkar mycket mindre än i verkligheten.

GUSTAV

Det mesta växer till sig med tiden: Jag hämnades på dem genom att bygga ut. Det var min första strid, där jag vann mark. Ha! Jag byggde den här flygeln för femtio år sedan.

ERIK

Alla som bor runtomkring dig... Ingen vill att slottet brinner ner. Jag har gått omkring i din park, ända sedan jag var liten. (I en fönsteröppning och i dörröppningen skymtar då och då en kvinnogestalt klädd i vit sommarklänning. Ansiktet är vitsminkat.)

GUSTAV

Du ska få köra mig! Ta tag i handtagen på stolen. (Erik kör rullstolen.) Någon får städa bort allt skräp. Stanna! (Erik gör så.) Jag tål inte ljuset. Det här rummet är som mitt mörkrum. När fönsterluckorna är stängda, försvinner alla bilderna. (Han pekar.) Där är min dotter. Hon sitter på trappan utanför huset... På trappan mot sjön här nere. Hon ser mot vattnet. En sommar när hon var sju år. Det var samma sommar som min fru drunknade. Inom synhåll för mig, ha!

ERIK

Vad heter hon? Hon liknar Julia.

GUSTAV

Vem är Julia? (Han spottar i den öppna eldstaden.) Har du träffat henne? Hon smyger omkring överallt, fastän jag har jagat bort henne. Jag vet vad hon är ute efter: Hon och hennes mamma, de vill bli av med mig. Det skulle passa dem utmärkt. Jag vet vad de tror... att de ska göra med min mark. Men det har jag satt stopp för!

ERIK

(Han kör på en brädstump med rullstolen, och pekar.) Varför finns det ett badkar på bilden? Det står i gången mellan slottet och flygeln...

GUSTAV

Har du aldrig kört en rullstol förr? Ta och ge dig av härifrån! Du har ljugit för mig: Du är en djävla journalist. Som nästlar sig in, för att sälja andra människors liv... I enstaka upplagor... i lösa nummer. Då ska du få höra min hemlighet: Min dotter kan inte stycka marken, och sälja den. Inte ens när jag är död!

ERIK

Jag frågade, för att jag inte vet någonting. Jag menar: jag frågade för att få veta: Det är sant! Jag vill förstå: Varför finns det ett tomt badkar med på bilden.

GUSTAV

Hörde du inte vad jag sa: försvinn! Om jag ställer ut ett badkar, så ställer jag det var jag vill. (Han skrattar ihåligt.) Sjöutsikten roar mig... när jag badar. Förstått! Vrakplundrare och asgamar, de har mycket gemensamt. Fråga min dotter... och hennes dotter!

ERIK

Varför får du ingen hjälp av dem? Är det för att du är så osynlig... här på Slottet? Inte ens jag har sett dig! (Han fotograferar, mot de öppna fönsterna, men upptäcker brandskadan på Gustavs rygg.) Du ser ut, som om du har brunnit inne.

GUSTAV

Kör mig, jag ska visa dig var badkaret står. Eller försvinn härifrån!

ERIK

När jag praktiserade i skolan... jag har jobbat på ett ålderdomshem. Det tänker jag inte be om ursäkt för.

GUSTAV

Bravo, då kan du ge mig något som jag vill ha: Se till att jag får ett bad! Brandlukten sitter som en fästing i huden på mig. Sedan ska du hjälpa mig att rädda mitt hus. Men din belöning får du vänta på. Du får den en dag! Framtiden: du och jag, vi tror på framtiden.

ERIK

(Han ler.) Om jag blir din medbrottsling... Då kommer mina föräldrar aldrig att förlåta mig.

GUSTAV

De kommer att förstå dig, för att du satsar din ungdom. Men jag slänger in min kunskap och mina tillgångar i potten! Vi lägger oss i bakhåll: När fienden vill ta oss i famnen... för att suga blod, då tar vi dem i ryggen!

ERIK

Du kan inte rädda slottet genom att elda upp det. Tror du att jag vill förstöra dina bilder?

GUSTAV

Ha, det var länge sedan jag trodde på, vad jag själv säger. Bilderna finns kvar, även om de brunnit upp: De är redan tagna! Har du inte läst österländsk filosofi i skolan? Ingen tro utan oro, ingen oro utan tro...

ERIK

Jag glömmer nästan allt som jag läser. Och jag är ingen journalist. Dagstidningarna är fyllda av gamla nyheter. Det märker jag, när jag bär bort dem till pappersinsamlingen.

GUSTAV

(Han skrockar.) Jag hade det på känn: Du är filosof! Bravo! Därför blir du ännu viktigare för mig: Du är den ende som kan hantera Julia. Jag hörde er... nere i parken. Kör mig till badkaret, så jag kan tvätta bort röken jag suttit i... eller gå upp i rök! Ha!

ERIK

Jag gör som du säger. Hellre det... än att jag låter dig bada själv.

GUSTAV

Äntligen förstår vi varandra: Ingen får ta något värdelöst ifrån mig, om jag inte vill...

SCEN 3

GUSTAV

(Erik kör ut Gustav från flygeln och stannar i valvgången mellan slottet och flygeln.) Nu skall du få lära dig något nytt: Badkaret står bakom dörren där. (Han pekar.) Hämta det! Och ta hit vattenslangen som hänger bredvid! (Erik drar ut badkaret på hjul, och fyller det med slangen. Nere vid krukorna mot sjön skymtar den vitsminkade kvinnogestalten. Erik kör Gustav i rullstolen till badkaret, och gör sig beredd att klä av honom. Gustav reser sig på svaga ben, viftar undan Erik, pekar på en badrock, och klär av sig själv, innan han kryper ner i badkaret.) Svalkan bedövar mig. Men jag längtar efter att krympa ihop... Samtidigt blir jag stelare för varje kväll... När hettan trycker på, arbetar min hjärna som bäst. Vilket datum är du född? Vilken tid på året?

ERIK

Har det någon betydelse? Vill du ha en tvål? (Han räcker Gustav en tvål och en långskaftad badborste.) Nio månader efter att mina föräldrar hade träffats... det var i mars... då föddes jag.

GUSTAV

Jag föraktar de som inte kan räkna: Ett julaftonsbarn... Det är vad du måste vara.

ERIK

Nej. Jag missade julafton med tre dagar. Men en söndag blev det: Den dagen jag föddes...

GUSTAV

Jag är inte vidskeplig. Men ett söndagsbarn fött i december... tre dagar efter julafton: Det borde betyda något! Skrubba mig på ryggen nu: där kommer jag inte åt. (Erik gör det, och ser undvikande mot sjön.) Själv är jag ett sommarbarn. Hör du det?

ERIK

Jag är inte född tre dagar efter julafton... Är söndagsbarn alltid speciella... är de utvalda? (Gustav stirrar på honom.) I så fall fantiserade jag om att drunkna i ett badkar... när jag var liten.

GUSTAV

(Han spottar mot sjön.) Undergången... den ska du inte drömma om. Vatten är det bästa vi har på jorden. Vattnet är bättre än vin, och starkare än människorna: Dumma människor drunknar i vatten, varenda sommar! Och så går de igenom isen på vintern...

ERIK

Får jag ta ett par bilder på dig? (Han tar fram kameran.) Jag vill ha dig med överkroppen ovanför badkarskanten. Och så att sjön syns i bakgrunden. (Han knästar med kameran.)

GUSTAV

Du får inte fotografera mig! Myndigheterna kan få tag i bilderna. De är ute efter mig. Men jag har garden uppe. (Han gör en boxargest.) Allt de kommer över... vartenda dokument... det ingår i deras beslutsunderlag. Ta inga bilder! Vem kan sova gott på ett beslutsunderlag?

ERIK

Jag känner på mig, när jag har en bra bild framför kameran. Du som kan komponera, du måste vara intresserad av att se dig själv... När du är rätt placerad. (Han tar några bilder.)

GUSTAV

Kan någon placera mig på en bildyta? Jag är bortglömd sedan länge... till och med av mig själv. (Han spottar mot sjön.) Men de jagar mig fortfarande. Ser du något avlopp från badkaret? Inte det... Jag tömmer ut allt, var jag vill, och när jag vill!

ERIK

Titta hit! Vrid huvudet mot Slottet! (Gustav vägrar, men Erik tar flera bilder.)

GUSTAV

Jag har fått ett föreläggande, hör du vad jag säger: Jag har fått en order... från miljöavdelningen... kommunens miljöavdelning, ha! Om vad jag ska göra med mitt hus... på min mark med mitt vatten... mitt vatten! Allt jag äger sträcker sig så lång bort som du kan se härifrån. Om jag inte ordnar avloppet som de säger, hotar de mig: jag kan inte bo kvar. (Den vitsminkade kvinnan i vitt syns mot sjön, hon ser ut mot vattenytan i fjärran.)

ERIK

Vem är det som går där nere, vid blomkrukorna: Kvinnan med den vita klänningen?

GUSTAV

Ibland ser jag henne, ibland inte: Men jag ser ingenting när jag badar. Och jag badar nu, gör jag inte det? Skrubba mig på ryggen! Hårt! (Erik har kameran i en rem runt halsen, han skrubbar Gustavs rygg.)

ERIK

Du har stora röda märken överallt. Jag vågar inte ta i mer. Det kan göra ont.

GUSTAV

Jag gjorde upp elden i spisen själv. Men jag släckte den också.

ERIK

Kläderna skyddade dig. Räddade du bilderna på väggarna... med din rygg?

GUSTAV

Vedträna föll ut och brann på golvet... Jag reste mig och ramlade ur rullstolen. Allt slocknade för mig. Jag låg ner, precis som när jag var nyfödd, och när jag ska dö. Men det var elden som dog ut, inte jag... (Han spottar mot sjön.) Skubba på, det gör mig gott!

ERIK

Det var Julia som använde brandsläckarna, eller hur?

GUSTAV

Två gånger om dagen träffar jag henne: När vi äter lunch, och innan jag går och lägger mig.

ERIK

(Han slutar skrubba Gustav.) När jag jobbade på ålderdomshemmet, tvättade jag folk: Jag vågar inte ta i mera, för då börjar din rygg blöda.

GUSTAV

Jag har tittat på kvällshimlen härifrån, ända sedan jag var liten. Skymningsblått och gryningsrosa... aftonen och gryningen smälter ihop till ett! Hur många människor ligger inte under samma tak som vi, med ångslan för morgondagen... Morgon kommer inte för dem som dör... de som dör på natten. Skrubba på!

ERIK

Vi tänker lika: Jag vill behålla det jag ser, som du. Med min kamera. Så länge det går.

GUSTAV

Se till mig som liten är, ha! Min dotter protesterade på sitt sätt... med sitt liv. Hon simmade ut, härifrån och tillbaka... varje morgon och kväll. När hon var mitt barn! Jag satt och såg efter henne. Jag följde med ner till stranden. Men jag lät henne slåss mot vågorna. För att hon skulle komma tillbaka. Alla bilder jag tog på henne: Att de skulle bli meningslösa... det blev inte bevisat, förrän jag framkallade dem... i mitt mörkrum.

ERIK

En dikt som jag läste i skolan... Den handlade om vattnet som droppar ur en sprucken vas... och blomman som vissnar. Bara för att vasen hade spruckit.

GUSTAV

Blommor i en sprucken vas... Vad ger jag för kärleken i min ålder? Men ibland har kärleken lagt sig på mig som en räddningsfilt... Min fru, Julias mormor, hon var min räddning. (Han tar tag i Eriks kamerarem, drar honom mot sig.) Varför håller jag inte käften... med ett leende? Människan, vårt släkte, vi skulle ha utvecklats mycket mer... om vi inte var så djävulskt dåliga på att formulera oss.

ERIK

Alla människor slutar att växa, men du har sett till att Slottet växer!

GUSTAV

Rätt, du har rätt! När Julias mamma försvann under vattenytan... Det var första gången jag aldrig fick träffa henne igen. (Han drar Erik mot sig och kameran hamnar i badkaret. De brottas så att vattnet stänker.) Du ska hjälpa mig tro på framtiden, så jag kan dö! (Han försvinner under vattenytan. Erik drar upp honom. Gustav flämtar utmattad.)

ERIK

(Han tar hastigt upp kameran ur vattnet.) Vill du drunkna, som din dotter gjorde? (Han torkar sig.) Slottet, och flygeln som du har byggt: Det är så vackert, att jag blir lycklig för din skull.

GUSTAV

Det var inte Julias mamma som drunknade! Förstår du inte mig? Julia och du: Ni är parasiter och blodsugare! Bort med er! (Erik står kvar.)

ERIK

Julia är din dotters dotter. (Han ler.) Varken eld eller vatten kommer åt henne... Och min mardröm handlade om att somna i ett badkar...

GUSTAV

Min dotter... hon försöker tvinga mig att gå ifrån min egendom. Och allt jag har ärvt av mina föräldrar... Hon kommer inte lyckas. Det har jag ordnat ett papper på. Jag hoppas att du inte får se ditt barn drunkna inför dina ögon.

ERIK

Filmen i min kamera... Det gör ingenting att kameran blev blöt. Jag vet att filmen klarat sig. Jag framkallar den imorgon. Och sedan får du se bilderna.

GUSTAV

Du är en bedragare som försöker nästla dig in! Jag ger fan i din film! Du är inte jag. Lämna mig här. Jag vill vara ifred med utsikten från mitt badkar. (Erik lämnar honom.)

SCEN 4

(Erik går runt huset och ser upp på balkongen mot sjön. Balkongen är murad och har urnformade pelare. De höga glasörrarna med spröjsade fönster är öppna. Gardinerna rör sig som en slöjridå framför. Julia kommer ut på balkongen. Hon är vitklädd, men osminkad.)

JULIA

Är du kvar? Varför har du inte gått härifrån? Jag såg att du badade Gustav. Det klarar han av själv!

ERIK

(Han ser på sin kamera, försöker torka den.) Han bad mig om hjälp. Och jag ville hjälpa honom.

JULIA

Försök inte fjäska dig till någonting!

ERIK

(Han ser upp mot Julia.) När du står däruppe... Du påminner mig om en målning jag har sett.

JULIA

Har du sett en målning? Är du konstnär också? Inbillar du dig det?

ERIK

Mina drömmar ska du ge sjutton i.

JULIA

Vilket språk! Hur gammal är du? Du dreglar säkert över fototidningarna. Men där har du inte lärt dig att prata till kvinnor, som du gör.

ERIK

Ursäkta mig, sköna dam, men jag kan använda ögonen till mera... än att titta i min kameras sökare. Vi kan gå till biblioteket inne i stan... tillsammans, om ni behagar.

JULIA

Så romantiskt! Jag tar tillbaka mitt taskiga uppförande: Jag menar när vi träffades förut, därnere i parken.

ERIK

Dina ord är lika ljuva för mitt öra... som anblicken av din fagra gestalt. Och var är hunden som skulle jaga bort mig?

JULIA

Äh, lägg av! Du försöker vara spydig. Men det får du inga poäng för. Kom upp hit... så får du se på utsikten härifrån. (Erik går in i huset och kommer ut bredvid Julia på balkongen.)

JULIA

(Hon tar i sin medaljong.) Först tyckte jag att du verkade lite mesig. Men när jag såg hur du tog hand om Gustav i badkaret... Då ändrade jag mig. (Hon vänder sig bort.) Du är mesig!

ERIK

Tystnaden kan inte dölja någonting: Det behövs bara två vittnen som ljuger, för att bevisa vad som helst.

JULIA

(I det följande pratar som i pardans: de möts och skiljs och möts igen!) De orden känner jag igen... Vet du hur mycket mark Gustav äger? (Hon vänder sig tvärt mot Erik.) Du är så fräck. Du går omkring här, utan att ha lov till det. Vad tror du?

ERIK

(Han betraktar utsikten från balkongen.) Min kamera är dyngsur. Vilken toppenvy, jag blir avundsjuk! Fan, att jag inte kan ta några bilder.

JULIA

Gissa hur många tusen kvadratmeter mark Gustav har!

ERIK

Ön där borta, den ser man inte nerifrån parken.

JULIA

Gustav kommer att ge min mamma allt! Hon är hans enda arvinge. Då ska vi sätta igång och bygga!

ERIK

(Han siktar med den blöta kameran. Han går runt och får in Julia mot balkongräcket.) Förbannat att kameran är förstörd. Bilden på dig hade blivit hur snygg som helst. Du är vacker som en trollslända... med parken nedanför... och drömön bakom dig.

JULIA

Sluta nu! Jag vill inte vara med. Du får inte ta foton på mig, har jag sagt.

ERIK

Sträck ut armen på räcket! (Han tar i Julias händer, och placerar ut dem. Julia tvekar, men gör som han vill, medan han ser i kamerans sökare.) Jag önskar att jag kunde måla. Då hade jag svängt ihop en tavla av dig. (Han ler.) För hundra femtio år sedan... då hade jag fått medalj, på salongen i Paris...

JULIA

Gustav är så knepig. Ibland försöker han ta livet av oss. Som när han satte eld på flygelbyggnaden. Det är han som har ritat och byggt den. Men du förstår inte vad det betyder...

ERIK

Alla hemligheter som finns i gamla hus... De ger mig en häftig rysning.

JULIA

Hitta på något eget! Vem tror du att du är, med dina ord? Gustav vet inte vilka värden han sitter på. Du är lika dan. Du har fastnat på ett foto. Och kan inte röra dig.

ERIK

(Han ser in i kameran på Julia.) Djävlar också: jag vill fånga dig på bild. Men det funkar inte. (Han försöker använda kameran.) Kameran är död. Den är dränkt.

JULIA

Det är Gustavs fel. Han utnyttjade dig för att få bada. Och sedan förstörde han din kamera i badvattnet. Kom hit... får jag ta i dig? (Hon lägger armarna om honom.) Du har godkänt utseende, fastän du är så ung.

ERIK

(Han kysser Julia passionerat.) När du gömde dig bakom pelaren i parken... utan att jag märkte det: Du har funnits här. När jag har gått omkring... och trott att slottet var tomt. (Han lutar hennes rygg mot balkongräcket och försöker lyfta upp hennes klänning.)

JULIA

Du får vara glad, om du kan fantisera om, att du tar mig på balkongräcket. Erik... är det inte ditt namn... En sån tur att Gustav gillar dig. (Hon gör sig fri, lägger armarna på hans axlar.) Mamma är chef på ett byggbolag. Hon skulle kunna göra hur mycket som helst... med marken här. Om inte Gustav vägrade. (Hon smeker hans nacke.) Hjälp oss! Är du snäll...

ERIK

Lyssna! Hör du kyrkklockorna?

JULIA

Jag hör ingenting. Det är för sent på kvällen. (Hon gömmer sitt ansikte bakom en hand, tar sedan Erik om livet.) Jag vill inte tänka på Gud nu.

ERIK

Någonstans i stan, en gång varje kvart... då är det en begravning. Fyra gånger i timman...

JULIA

(Hon släpper Erik.) Så äckligt. Att till och med döden är som i skolan. Som om den fanns på ett schema. Det enda jag ber om, är att få ha mitt eget liv ifred... Jag hör inga kyrkklockor.

ERIK

Gustav är en sanslöst bra fotograf. Jag är glad att hans bilder inte brann upp... Bilderna han hängt på väggarna i flygeln.

JULIA

Det går alltid att göra nya. Om man har negativerna. Tror du att jag inte vet det?

ERIK

(Han ser ut över vattnet. Julia vänder på sin medaljong.) Så tyst och lugnt det är härute. Stan känns som om den var långt borta... Fastän den är så nära.

JULIA

Gustav har ett mörkrum. På bottenvåningen här i huset, bredvid köket... (Hon lyssnar.) Nu vet jag... Det var inte kyrkklockorna du hörde förut... Det är bilar som tutar.

ERIK

Ljudet förstoras över vattnet, när det är vindstilla... Jag hoppas att han har ett brandsäkert skåp. Som han kan ha sina bilder i.

JULIA

Han tar alltid foton av mig. Men jag får aldrig se dem. Jag bryr mig inte om vad han gör med sin kamera. Gustav gillar dig: Be honom att visa sitt mörkrum! Varken mamma eller jag får komma in dit.

ERIK

Du har lite vitt på kinden. Vänta så ska jag torka bort det. (Han tar med fingertopparna på Julias kind.) Vad har du gjort?

JULIA

Jag brukar ha en ansiktsmask ibland. För min hy. Jag hatar mina finnar! De poppar upp från ingenstans. Så att jag ser ut... som om jag har fått mässlingen.

ERIK

(Han kysser hennes mun varsamt.) Julia. Det är ett vackert namn.

JULIA

(Hon skrattar.) Du kan inte prata omkull mig. Du skulle se mig när jag är helt vit i ansiktet. Jag går omkring för att min ansiktsmask ska torka fortare. Så min hy blir ren igen... (Erik kramar henne hastigt, ställer sig sedan mot balkongräcket och ser ut över vattnet.) Gustav är åttiofyra år. Han har inte varit snäll mot min mamma.

ERIK

Jag är skitträdd för honom. Hans bilder: De är mycket bättre... än allt jag kan drömma om att göra själv.

JULIA

Vem bryr sig om det? Han dör snart. Det gör inte du och jag. Om han bara ville fatta, att allt blir mycket bättre... Om han skrev över sin mark på min mamma. Varför ska hon behöva vänta på sin tur?

ERIK

Gustavs bilder betyder mer än han tror...

JULIA

Jag önskar att flygeln hade brunnit ner. Så du inte sett hans foton. Ramarna är i alla fall svarta!

ERIK

(Han siktar på Julia med sin kamera.) Du skämtar så skönt: Vet inte du vem som använde brandsläckarna? Jag ser din humor i min sökare... Jag skulle vilja visa den för dig. Om jag kunde.

JULIA

Hjälp mig så hjälper jag dig! Du får ta mig. Hur mycket du vill... (Hon tittar bort.) Jag menar med din kamera. När den fungerar igen.

ERIK

Om Gustav hade hört dig... Jag vet hans svar... Han skulle ha sagt: Ha!

JULIA

(Hon tar fram ett kuvert ur klänningsfickan.) Ta det här pappret. Gör så att Gustav skriver på! (Hon skrattar lågt.) Sedan fastnar jag för alltid på dina bilder. (Gustav hörs i rummet innanför balkongen. Hon ger Erik en hastig kyss.) Gustav kommer. Be honom visa dig mörkrummet! (Gustav kommer ut på balkongen på svaga ben med käpp.)

GUSTAV

Förbannade trappa. Den är inte gjord för min rullstol. (Han går fram och stöder sina raka armar mot balkongräcket och ser ut.) Lillholmen där ute... jag äger den, men inte skymningsfärgerna i vattnet runt omkring. Lillholmen är som pupillen i ett blodsprängt öga, eller hur Erik? (Han vänder sig till Erik.) Ta hit din kamera! (Erik ger honom den.) Filmen går att rädda. Kom så framkallar vi den. (Erik stöder honom och de går. Julia sminkar sitt ansikte vitt igen.)

SCEN 5

(I mörkrummet på slottets bottenvåning. Gustav tändes det vita takljuset. Rummet är pedantiskt ordnat, med professionell utrustning: skålar, apparater med mera. En stor bild av en liten flicka som simmar i havet hänger på fondväggen. Gustav sätter sig i sin rullstol.)

GUSTAV

Släck det vita ljuset! (Han pekar. Erik tvekar.) Tryck på knappen bredvid!

ERIK

(Han ser på bilden av flickan som simmar.) Är det där Julias mamma? (Erik trycker på knappen. Ett rött mörkrumsljus tänds på väggen och kastar skuggor av inredningen.)

GUSTAV

Betyder ingenting någonting? I mörkrummet ser jag ingenting. För mig betyder det någonting. Hur tolkar du det? Det stämmer väl, att du är filosofiskt lagd?

ERIK

(Han ser sig omkring på väggens skuggor, och sin egen.) Jag tänker inte tolka skuggorna i ditt mörkrum... Och jämföra dem med mina drömmar.

GUSTAV

Har du något att säga? Gör det då med skärpa. Det finns gott om korn ändå... Bakom skarpa bilder. Du är på mitt område, tänk på det! (Han blandar vätskor, förbereder filmframkallningen av Eriks film.)

ERIK

Ditt område... Du har själv byggt flygeln, som du höll på att bränna ner.

GUSTAV

Skulle jag elda upp mitt eget hus, i en öppen spis? Fan ta dina drömmar, unge man! (Han skrattar.) Släck lampan nu, så jag kan ladda in filmen i dosan. (Erik släcker rödljuset.)

ERIK

(Han talar i mörkret.) Har du bott här hela livet?

GUSTAV

Min kära mor hade en gammal ryamatta på matsalsgolvet. När hon dog... det var en njutning att slänga ut den. (Han slamrar med utrustningen.) Mörkret har alltid varit min vän. Vet du varför? I mörkret slipper jag se. Bara hörseln och känseln betyder något... Men när jag var liten... min säng brukade stå framför balkongen i matsalen. Så jag kunde se ut, mot ljuset från sjön.

ERIK

Kan jag tända lampan nu?

GUSTAV

Jag säger till, när jag är klar! Din film känns torr...

ERIK

Jag har inte bett dig att framkalla den.

GUSTAV

Just därför gör jag det: Är du medveten om, att du riskerar att bli min fiende? (En lång paus i mörkret, då gnisslande ljud som från en violin hörs svagt.) Tänd lampan! (Erik tänder den vita lampan. Julia står i dörröppningen, vitsminkad i ansiktet, vitklädd, utan att Gustav ser henne. Gustav ställer dosan på en omrörare, som vänder den under framkallningen. Erik släcker, tänder den röda lampan efter ett ögonblick, då är Julia borta.) Låt lampan vara tänd!

ERIK

Julias mamma, din dotter, hon måste vara underbart vacker: Bilderna du tagit på henne... har du ställt ut dem?

GUSTAV

Hon svek mig, när hon inte drunknade, när hon var barn. Ge mig flaskan på bänken! Så ska vi fixera din film. (Erik gör så.) Tror du jag sitter i rullstolen frivilligt? Ha. Kärleken, har du funderat på den? Din längtan förstorar alla bilder som du har inom dig... från din födsel!

ERIK

Din längtan är att djävlas med mig! Men jag kan tänka klart, trots att jag inte sett allt än: Jag står på mina egna ben!

GUSTAV

(Han tar i rullstolens hjul, reser sig, sätter sig igen.) Jag ber om ursäkt för din skull. Vem intresserar sig för hur jag lever mitt liv? Jag har mina vänner, men de är alla döda. De största och de bästa konstnärerna, de dog innan jag var född.

ERIK

Du har bränt fast din egen tid, med dina bilder. Räcker inte det?

GUSTAV

Konstnärer... Jag skulle kunna förakta dig. Men du läser, eller hur, det är bra. Nu ska vi skölja din film. Sätt på vattnet. Ta termometern på bordet. Vattnet ska vara tjugofyra grader.

ERIK

(Han sköljer filmen i dosan.) Nu vill jag ta hand om min film själv. Hur gör du när du torkar den?

GUSTAV

Vi ska titta på den tillsammans. Sedan kanske Julia slutar att intressera sig för dig. Med gott samvete.

ERIK

Julia... hur länge har hon bott här? Jag har gått omkring i flera år i din park. Men jag har aldrig sett en enda människa på Slottet.

GUSTAV

(Han fnyser.) Hon vill inte synas. Och varför sitter jag här själv, osynlig för alla? Ha. Fundera på det du! Jag grubblar på evigheten: Om den finns, och vad den då kan göra med mig...

ERIK

Slottet kommer inte att rivas. Det har ingen betydelse, att du inte har kontrollen längre.

GUSTAV

Vi räddar din film. Snart är den färdigframkallad. Du inbillar dig att du har dina val. Trots att du fötts som ett korn: Du är en liten del av ett negativ... Det enda du kan göra är att bli positiv. Svart blir vitt och vitt blir svart. Lev och se de som är äldre än dig dö. Dö och se dem som är yngre än dig leva vidare.

ERIK

Din dotter, vad heter hon...

GUSTAV

Våra barn, de lever och tror att vi föräldrar finns där för alltid... Utan att de behöver träffa oss. Därför blir vår lilla död så stor för dem... (Han reser sig ur rullstolen, tar framkallningsdosan.) Har du talang? Nu ska vi se, hur stor din smärta kommer att bli!

ERIK

När jag var liten... När mina föräldrar letade efter mig. Då hittade de mig i din park. Slottet har alltid funnits i hela mitt liv. (Han sträcker fram handen.) Ge mig dosan, så tar jag ut filmen. (Gustav ger honom dosan.)

GUSTAV

Huset kommer att rivas, när jag har blivit arvegods. Somliga tror på det... Vem har tid att ha känslor för andras bilder? (Han ställer sig upp och tändert det vita takljuset.) Ta ut filmen, så tittar vi på negativen. Dra av den med torkaren därborta.

ERIK

(Han tar ut filmen och drar av sköljvattnet från den.) Varför bryr sig alla människor först och främst om sig själva? Jag måste använda min kamera... För att kunna koncentrera mig.

GUSTAV

(Han sätter sig tungt i rullstolen.) Förneka det du tror på! Det behöver alla troende göra... Ta hårtorken som hänger på väggen!

ERIK

(Han blåser filmen med hårtorken.) Julias mamma har stora planer: Hon vill bygga ett område med fritidshus på din mark.

GUSTAV

Bry dig inte om Julia. Hon är en spion. Hon försöker dölja sina avsikter, fastän de är uppenbara. Hon smyger omkring överallt. Och så försöker hon snärja mig med ett papper, som jag ska skriva under. Men jag kommer inte att dö, förrän jag tror på framtiden.

ERIK

Nu är filmen torr. (Han tittar snabbt på rutorna mot det vita ljuset.) Julia har fastnat, exakt som jag ville!!

GUSTAV

(Han reser sig ur rullstolen.) Är du rädd för, att du inte duger som fotograf? (Han stoppar in filmen i en förstoringsapparat och riktar den mot en vit vägg. Sedan släcker han allt ljus. Först syns ett negativ med slottet sett nerifrån parken, med järnurnorna i förgrunden. Han bläddrar snabbt och fastnar sedan för ett porträtt av Julia vid pelarna i trädgården.) Du har tagit min bild av Julia. Men inbilla dig inte, att det är en komplimang!

ERIK

Spioner är alltid svårfångade... med en kamera. Hjälper du mig att kopiera negativet?

GUSTAV

Det behövs inte. Ha! Jag kan se på ett negativ... och förvandla det till en positiv bild inom mig. Nu ska du ge mig pappret, som jag är säker på, att Julia har gett dig.

ERIK

Slottet är mitt första barndomsminne... Så jättelikt det verkade. Jämfört med mina föräldrars sommarställe... (Han gömmer först ansiktet bakom handen, och tänder sedan det vita ljuset.) Julia är ingen spion... Hon är inte en spion, bara för att hon liknar din dotter. (Han pekar på bilden på väggen.) Där är beviset!

GUSTAV

Jag har glömt min tid i tjuugoårsåldern. Ingen har rätt att påminna mig om, när jag var ung! Fotografins och kärlekens förbannelse är, att båda lever vidare på ett enda ögonblick... Ett blixtrande ögonblick i det förflutna.

ERIK

Jag vill ta mina bilder, som du har tagit dina.

GUSTAV

Bilden på väggen där, det är inte Julias mamma. Det är min fru. (Erik skakar på huvudet.) Julias mamma tänker exploatera min mark. Exploatera... vilken härlig floskel... För att dra fördel av och tjäna pengar på ... min död. (Han sliter upp ett papper ur innerfickan.) Här: Samma papper som du har fått, som jag ville elda upp: Du har fått det av Julia.

ERIK

Vad bryr jag mig om att min kamera är blöt? Filmen som satt i den är torr!

GUSTAV

Jag förbannar din fåfänga, samtidigt som jag älskade den! (Han sliter ut Eriks film ur förstoringsapparaten och slänger den på golvet.) Du ska inte få leva samma liv som jag har levt.

ERIK

Ingen som har sett dina bilder, skulle ha förnedrat dig så... Som du gjorde med min film... Men jag växer med förminskningen!

GUSTAV

Kom ut ur ditt skal, snigeln. Kommunens miljöavdelning vill tvinga mig att anlägga ett avlopp... Ett avlopp för hur många hundra tusen som helst. Byggnadsnämnden försöker med våld få mig att riva flygeln. Som jag har byggt, för femtio år sedan, på min mark. Min dotter gömmer sig bakom dem! Hon vill exploatera hela härligheten! För att hon jobbar på ett byggföretag! Alla vill riva allt, som jag och mina föräldrar bott i.

ERIK

Därför skulle jag dö, om jag var du... Jag skulle dö snabbare än fort, fortare än kvickt!

GUSTAV

(Han skrattar hejdlöst.) Bilden av Julia... den du tog. Jag såg min fru i henne. Och jag gillade påminnelsen.

ERIK

Slottet kommer aldrig att rivas! (Han tar upp filmen, och ser i en lupp att den är oskadd.) Du lyckades inte förstöra min film.

GUSTAV

Illusionerna är trollkarlarnas bästa affärsidé. Trolla, javisst, gör det! Men då kan du få problem med knäna. Jag som behöver min rullstol, jag vet!

ERIK

Ville du bränna ner flygeln som du byggt? För att ingen... ingen skulle kunna säga åt dig att riva den?

GUSTAV

Jag bränner inte ner mitt eget liv! Men jag gjorde upp en brasa... För att elda upp pappret som jag fick av Julia. (Han viftar med ett papper. Julia knackar på dörren, gläntar på den. Han vänder sig mot henne.) Du vet att du inte får komma in hit!

JULIA

Gustav, klockan är mycket. (Julia öppnar dörren försiktigt, klädd i blommig klänning, utan vit ansiktsmask.)

GUSTAV

Du låter som en papegoja. Ljuset... ljuset från sjön... Jag får ont i mina ögon. Men jag har så förbannat svårt att blunda. Ha! Därför trivs jag bäst i mörkrummet.

JULIA

Det är dags för din kvällspromenad. (Hon tar i hans arm, leder honom till rullstolen.)

SCEN 6

(Alla tre går ut och befinner sig sedan i gången mellan huset och flygeln, där badkaret står. Julia kör Gustavs rullstol fram och åter, som en barnvagn, stannar ibland. Erik går med, han sitter då och då på badkarskanten.)

GUSTAV

Jag vill inte sova... jag vill vara vaken... Du måste se bilden som Erik har tagit på dig.

JULIA

Har du hört att han heter Erik... Det är bra att vi båda vet, vem vi talar med. (Till Erik.) Kom ihåg vad du lovat: Alla bilder på mig är förbjudna. Du måste förstöra dem!

GUSTAV

Det ska han inte alls! Han har mer talang... mer äkta begåvning än du har visat mig. Jag vill ligga i mitt badkar igen. Det är så fördömt varmt fortfarande.

ERIK

Badkaret är tomt. Du måste ha tömt ut vattnet, när du hade badat klart.

GUSTAV

Förstår du inte vad jag säger: Jag vill bada igen. Är du en papegoja du också?

ERIK

Ska jag ställa in badkaret? (Gustav gör en avvärjande gest.) Tur att det står under tak. Om det blir regn inatt. (Det är en mycket varm, stjärnklar kväll.)

GUSTAV

Dumma kommentarer... De ger vackra formuleringar den lyskraft de förtjänar. Regnvatten är det finaste som finns. Att bada i. Ha! Det är himmelskt rent.

JULIA

Gustav, du är trött nu: Du behöver sova. Du sover så lite.

GUSTAV

Papegojan säger samma sak... samma sak... om och om igen. Erik ska hjälpa mig att dö, vet du det? Då blir din mamma och du inte glada. Men Erik ska leva vidare. Det har han lovat mig.

ERIK

Jag sprang hit... för att jag trodde att Slottet höll på att brinna ner.

JULIA

(Hon grimaserar bortvänd. Till Gustav.) Det enda jag önskar dig... är att du vaknar igen. Utan påsar på kinderna. (Hon stannar rullstolen och smeker Gustavs kind.) Och att du inte har så ont i ögonen... Så att du måste gömma dig i mörkrummet hela dagarna.

GUSTAV

Pålitliga papegojan! Döden är vännen som väntar på mig. Men inte din vän...

JULIA

Papegojan tänker köra dig. Får papegojan göra det? (Gustav böjer sömnigt och jakande på huvudet. Hon kör rullstolen långsamt.)

GUSTAV

Du är så läranktig. Är det bara för att du studerar, och ska bli läkare? Upprepar jag inte gång på gång... att papegojan är läranktig? (Julia ler.) För alla människor som är döda... De vet att vi lever i framtiden... här kommer framtiden!

ERIK

När jag visar mina bilder för tidningarna... Då är det är ingen som vågar röra Slottet!

JULIA

(Till Erik.) Kan du inte prata lite tystare? Lägg av med dina överspända ord! Gustav fattar inte vad du säger. Han håller på att somna.

ERIK

Jag kör Gustav. Om du vill, kan du göra något annat...

JULIA

Du trängde dig in. Du tränger dig på: Du borde aldrig ha kommit hit!

ERIK

Om jag fattat att Slottet har en jungfru... När jag gick omkring med min kamera... Tror du jag hade gått hem utan att träffa henne?

JULIA

Lägg av med ditt säljarsnack! Du har bara sett utsidan. (Hon kör Gustav, som verkar ha somnat i rullstolen.)

ERIK

Du sa att det finns en hund här. Var är den? (Han smeker Julias kind.) Gustav är den ende jag har träffat som aldrig sover.

JULIA

Kan du inte lämna mig ifred? Försvinn! Du stör oss.

ERIK

Har du några önskningar, så be om, att Gustavs bilder inte går upp i rök!

JULIA

Löjla dig inte! För mig är foton bara pinsamma minnen. Som inte går att glömma bort... Förstår du aldrig, när du inte är välkommen?

ERIK

Gustav måste vara tacksam, för att du tar hand om honom. Hur skulle han annars få mat för dagen? Gillar han husmanskost?

JULIA

Gud så jobbig du är. Det är Gustav som lagar mat till mig. För att han är bättre än jag!
Förresten: Du har inte sett mig i parken, när du smyger omkring: Alltså är jag aldrig här!

ERIK

Jag älskar din logik. Du är så jordnära, det gillar jag!

JULIA

Gör dig inte mer romantisk än du är. Jag hatar killar som skryter om att de kan simma. Och sedan, när de blir kastade i vattnet... Då börjar de ropa på mamma.

ERIK

Missförstå mig inte: Jag är för ung för att vara utan illusioner. (Han skrattar.) Julia, din medaljong, som du har runt halsen... Kan jag inte få den av dig?

JULIA

Tyst. Du väcker Gustav: Som du snackar... Du snackar dig ner till botten... ner till botten på ett badkar. (Hon stannar med Gustavs rullstol vars rygg är vänd mot badkaret.)

ERIK

Vill du känna hur jag känner? Vill du känna hur det känns? (Han dansar några varv med Julia, böjer henne bakåt så hon elegant glider ner i det tomma badkaret.) Här, jag har ett brev till dig... som du inte behöver svara på! (Han ger henne pappret han fått av henne, som hon ville att Gustav skulle skriva på. Hon stoppar in det i klänningens uringning.)

JULIA

Min klänning! Jag blir blöt.

ERIK

Gör det något, i den här värmen? (Han räcker Julia handen och snurrar upp henne ur badkaret som i en dansvändning.)

JULIA

Är jag smutsig på ryggen? (Hon vrider huvudet som för att se sin rygg.)

ERIK

Badkaret är lika rent... som Gustavs baljor i mörkrummet.

JULIA

Jag mår inte bra: Hur kunde du lägga mig i Gustavs badkar? (Hon söker tröst i Eriks famn.)

ERIK

Men badkaret är tomt. Det är torrt och rent.

JULIA

Vad skulle du tycka... Om du låg i ett badkar. Och jag tog upp dig och la dig på en bänk. Och började skära i dig med en skalpell. (Erik sätter sig på badkarskanten.)

ERIK

Jag blir glad: Julia, det är alltså sant... att du har blivit förälskad...

JULIA

Driv inte med mig! Gustav och du: ni har samma fel. Ni skojar om det allvarliga... Och så tar ni skämt på allvar. (Hon föser ner Erik i badkaret.)

ERIK

Gustav sa att du läser medicin och ska bli läkare. Måste du använda det mot mig?

JULIA

Varenda gång Gustav badar, då tänker jag på kropparna vi dissekerar. De ligger i badkar med formalin... på patologen.

ERIK

Men de är döda. Och de ligger där frivilligt... För att du ska lära dig att bli läkare. Och hjälpa de som lever... (Han kliver upp ur badkaret.)

JULIA

Det är därför jag alltid måste kräkas... varenda gång. Innan jag sätter skalpellen i deras kroppar. (Hon ger Erik sin medaljong.)

ERIK

När Gustavs liv tar slut... Tro inte att din mammas värld tar över.

JULIA

Bra, då vet du det! Hjälp mig att köra honom. Det jobbigaste med rullstolen... Den är så knölig att svänga runt, när han sitter i. (Erik tar över och kör Gustav, som tycks sova.)
Titta på mig: Ser du alla mina röda prickar i ansiktet? Jag önskar att mina finnar försvann.

ERIK

(Erik närmar sig henne.) Jag hade aldrig sett någonting, om du inte sagt det.

JULIA

Jag ska gå upp och ta på mig min ansiktsmask igen, innan jag går och lägger mig. Stannar du här hos Gustav?

ERIK

(Han sätter Julias medaljong runt sin hals.) Julia, förlåt mig: Kan du vara mer än du är?

JULIA

Ja det kan jag. Kör Gustav en stund till. Sedan tar jag hand om honom. Han måste få sova minst en halvtimme. Annars vaknar han igen, och blir orolig. Jag kör in honom: Han brukar sova i rullstolen, bredvid sin säng. Och sedan kryper han ner själv, när han vaknar. (Hon går, efter att ha gett Erik en hastig kyss.)

SCEN 7

(Erik står bakom Gustavs rullstol, vänd mot sjön, och fingrar på Julias medaljong. Gustav blundar, men mumlar plötsligt med stängda ögonlock.)

GUSTAV

Jag somnade visst en stund. Var är Julia? Har du lyckats jaga bort henne?

ERIK

(Han ler.) Nej, hon gick frivilligt. Och lämnade mig här med dig.

GUSTAV

Bra! Kör mig lite till. Ta ut en stor sväng runt badkaret. Det brukar Julia göra. (Han vänder sig bakåt och ser på Erik som kör rullstolen sakta.) Tror du att en människa kan sova och höra och ändå förstå... och minnas?

ERIK

Du skrämmer mig inte längre! Imorgon tänker jag visa några av dina bilder. För min lärare på fotoskolan: De får inte vara osynliga längre.

GUSTAV

Går du i skola? Ja, det är så det måste vara. Har du förstått att jag hatar upprepningar?

ERIK

Jag har bara gått första året på fotoskolan. När jag ser det du gjort, då fattar jag: Ingen kan fånga en bild, som någon annan inte redan tagit... Och du gör det så bra!

GUSTAV

(Han tar i Eriks hand.) Varje ögonblick är unikt. Hur många gånger det än upprepas.

ERIK

Menar du bilden på din fru? Som du har i mörkrummet... Som påminner dig om Julia?

GUSTAV

Se hur det gått för mig: Mina ögonblick inte är värda ett dugg. Och mina bilder ger du tusan i! Jag visar dem för vem jag vill... eller inte alls.

ERIK

Då snor jag dina vinklar, din komposition, och så blir allt mitt!

GUSTAV

Hotar du mig? Vill du gå i mina gamla skitiga kalsonger, så varsågod. Ha! Hur skulle du må då? Julia är smartare än du, eftersom hon har sin mamma bakom ryggen.

ERIK

Du släckte branden i flygeln. För att rädda dina bilder. Och jag fick se dem...

GUSTAV

(Julia i vitt med vitsminkat ansikte syns vid järnurnorna mot sjön.) Därnere har du mitt spöke! (Han pekar mot Julia.) Varendra natt när jag råkar vakna, ser jag henne. Klänningen fladdrar och jag kan nästan... Jag kan nästan höra ljudet av tygets rörelse... När det sveper över gräset. Bara tanken på att lämna min mark efter mig... Det får mig att vilja leva minst tio år till.

ERIK

Filmen du hjälpte mig att framkalla... Med mina bilder av Julia: Du ville slänga den. Gör det! Filmen ligger kvar i ditt mörkrum.

GUSTAV

Du tror att det blir regn i natt. Och jag säger att det är stjärnklart.

ERIK

Jag kan inte be om ursäkt för mina väderprognoser... Ingen vill bada i ett badkar, om det går att bada i sjön.

GUSTAV

Titta på mitt hjärnspöke! Ser du henne? Varför jagar min dotter mig? Fastän jag har velat göra allt för henne. Sedan hon drucknade.

ERIK

Det är Julia. Hon vänder ryggen till oss, för att hon försöker se bakåt i tiden.

GUSTAV

(Han tar i Eriks hand, medan de sakta rör sig.) När jag ser tillbaka... När jag var yngre, då hade jag ingen framtid.

ERIK

Vad heter hon? Vad heter din dotter?

GUSTAV

Hon skickade hit en besiktningsgubbe som sa, att elledningarna i hela huset måste bytas ut. Hon har kontakter i kommunen. Ha. Hörde du: Kontakter!

ERIK

(Han ropar.) Julia! Julia! (Julia svänger dansant runt med sin klänning, men återgår till att se ut över vattnet.)

GUSTAV

Hennes mamma... när hon var en liten flicka, och simmade ut mot fastlandet... Och jag trodde att hon drunknade. Jag vet att det var fel av mig.

ERIK

Får jag låna några av dina bilder, som du har hängt i flygeln?

GUSTAV

Din bild av Julia... Ditt negativ... Hon liknar min fru på kornet. Tidens fjärilar och evighetens stenar är inte bundna vid verkligheten... (Han döljer sitt ansikte med högerhanden.)

ERIK

(Han ropar.) Julia! Julia!

GUSTAV

Julias mamma har sett till att myndigheterna jagar mig. För att hon ska få ärva. Och göra vad hon vill, med det jag äger. Min mark!

ERIK

(Han ropar.) Julia! Julia! Kom hit! (Julia står orörlig kvar, men sträcker sedan armarna rakt ut från axlarna och gör några danssteg.)

GUSTAV

Jag ser en mumie från mitt förflutna. Och du påstår att det är Julia. Det är bra. Sanningen är en röd ros, som vissnar med tiden och har taggarna kvar. Jag behöver min rullstol: Är jag inte ynkelig? Jag kan inte somna, utan att bli rullad fram och tillbaka. Men om jag vaknar igen, har jag inte lämnat livet bakom mig.

ERIK

Elden är släckt och ditt mörkrum fungerar. Jag tänker gå hem, när du somnat.

GUSTAV

Dina ord flyger aldrig upp till himlen. För det finns ingen tanke bakom dem. Men Julia är tacksam för det!

ERIK

(Han kör Gustav vidare i rullstolen.) Försök att somna nu!

GUSTAV

Avloppet från mitt hus är inte godkänt. Flygeln som jag byggde för fyrtio år sedan... Den har jag fått papper på att jag måste riva. Brandkåren vägrade att komma hit, när det brann, och Julia ringde efter dem. Jag önskar att jag kunde säga, att Julias mamma lever. Men det gör hon inte för mig...

ERIK

Om din dotter och myndigheterna sover, finns det ingen anledning för dig att vara vaken.

GUSTAV

(Han sliter fram ett kuvert och viftar med det.) Här har jag ett papper, läs det! Där står, att om jag inte ansluter mig till kommunens elnät och vatten och avlopp... då stämmer de mig. Jag får böta en halv miljon! Allt är ett straff för att jag har en dotter som drunknat!

ERIK

Alltså är det ditt fel. Att Julia förbjuder mig att ta bilder av henne.

GUSTAV

Jag kan inte prata med Julias mamma... Eftersom det var fyrtio år sedan hon försvann under vattenytan. Och jag satt... jag stod på balkongen och såg på. Med en kikare... Och nu ser jag den fördömda mumien: Hon är en spion och en papegoja!

ERIK

Jag har fångat henne: Spioner behöver bara avslöjas och omvändas, innan de gör någon skada.

GUSTAV

Hjälp mig att bevara min egendom: Här är mitt gåvobrev till en stiftelse. (Han tar fram ett dokument under rullstolens dyna och ger Erik det.) Mänskligheten består av individer. Och individerna bildar samhällen. Men sedan blir samhällets främsta mål att ta död på individen! Det har Julia förstått, men inte du!

ERIK

Får jag välja fritt, bland bilderna som hänger i din flygel?

GUSTAV

Om alla människor har allt vad de vill ha, är det ingen som känner sig fattig. Men några svälter ihjäl i alla fall. (Han skrattar.) Låt inte Julias mamma komma över min egendom! Du måste fullfölja min vilja.

ERIK

Jag tar med mig så många av dina bilder som jag orkar bära, när jag går.

GUSTAV

(Han tittar på sin klocka.) Jag tänker inte dö, förrän jag tror på framtiden. Kör mig lite till, långsamt, så kommer jag somna. Fördömda mumie... Förbannade papegoja...

SCEN 8

(Erik kör Gustav som strax somnar i rullstolen. Julia kommer upp till dem. Vitklädd, vit i ansiktet.)

ERIK

Jag ropade på dig. Men du hörde inte mig. (Julia böjer jakande på huvudet.) Vad heter din mamma?

JULIA

Ett namn betyder ingenting, det vet du. (Hon tar i medaljongen runt Eriks hals. Han tar henne om livet.)

ERIK

Heter hon Julia, din mamma? Som du... (Julia skjuter bort honom med handflatorna mot hans bröst.)

JULIA

Förlåt mig. Jag menade inte att stöta bort dig: Nej hon har inte samma namn som jag. Min mormor hette Julia. Gustavs fru alltså, hon som drunknade... Gustav har bara varit gift en gång: Han älskade min mormor i tjugofem år. Ända tills hon drunknade... Nu sover Gustav. Han litar på dig!

ERIK

Får jag lov att dansa med mumien? (Julia tar ömt avstånd från honom med handflatorna mot hans bröst.)

JULIA

Medaljongen du har runt halsen... Jag har fått den av min mormor, när jag döptes: Jag har samma namn som hon.

ERIK

Det finns inga nätter på sommaren: Jag behöver hålla om dig!

JULIA

Min mamma älskade att simma på somrarna. Gustav brukade följa med henne till stranden härnere. (Hon gör en gest.) Tiden sprang ifrån Gustav en morgon, när mamma ville bada. Gustav satt inne och jobbade i mörkrummet. Min mamma simmade ut för långt. Och min mormor Julia räddade henne. Men hon drunknade själv... I svallvågorna efter en färja.

ERIK

Gustav satt på balkongen, och tittade på din mamma! Med en kikare... När hon simmade.

JULIA

Nej! Han satt i mörkrummet och jobbade med sina bilder, medan hans dotter badade. Och när han kom ut igen, till den tid han levde i... Då hade min mormor Julia drunknat. (Hon tar i Eriks arm.) Har du en klocka? (Erik visar henne armbandsuret.) Gustav borde vara på sitt rum för länge sedan. Tack för att du fick honom att somna. Han behöver all sömn han kan få: Han sover för lite. (Hon tänker köra in honom i slottet, men Gustav vaknar omärkligt.)

ERIK

Julia, jag lovar att förstöra min film, med bilderna på dig.

JULIA

Jag vill inte bli påmind... Jag vill inte se mig själv, som jag såg ut, nere i parken idag.

ERIK

Åt helvete med bilderna! De fick Gustav att komma ihåg sin fru. Därför är de värdelösa för mig.

GUSTAV

(Han visar sig vara vaken. Till Julia.) Jag rullar in själv... till mitt sovrum. (Till Erik.) Jag tackar dig för badet i badkaret! Och allt annat... God natt! (Han rullar ut, in i slottet.)

JULIA

(Hon ruskar om Erik.) Du gjorde Gustav illa! Jag kan inte följa efter honom nu.

ERIK

Jag är säker på att han vill, att du ska stanna kvar: Här på Slottet!

JULIA

(Hon gråter, döljer ansiktet i ena handen, sätter sig på badkarskanten, ramlar i med baken, får hjälp upp av Erik, skrattar.) Jag blev inte blöt. (Hon tar upp pappret från klänningens urringning, river sönder det och strör pappersbitarna i badkaret.) Nu måste du förstöra bilderna du har tagit på mig! (En kraftig explosion hörs. Slottet börjar brinna. Erik försöker ta sig in, men kastas bakåt av lågorna. Han springer fram till slangen som fyllt badkaret.)

ERIK

Djävlar! Djävlar! Slottet brinner!

JULIA

Det är Gustavs elkraftverk, som han har i källaren!

ERIK

Hjälp mig att få ut honom! (Han hindras av de häftiga lågorna.)

JULIA

Nej Erik, nej, stanna här! (Hon och Erik betraktar stumt elden. Han vänder tvärt mot flygeln.)

ERIK

Julia, hjälp mig! Vi måste bära ut Gustavs bilder från flygeln. Innan elden sprider sig. (De hjälps springande åt att tömma flygeln på bilder, som de staplar på avstånd från husen. Julia kastar sig sedan utmattad ner på gräset. Erik drar upp henne.)

ERIK

Djävlar! Det trodde jag aldrig: Slottet brinner.

JULIA

(Hon tar om Eriks båda överarmar.) Min mamma kommer inte att bli glad.